

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Alþingi
b.t. umhverfis- og samgöngunefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 10. febrúar 2016

1501024SA GB
Málalykill: 400

Efni: Umsögn um frv. um br. á l. um uppbyggingu og rekstur fráveitna, 404. mál

Vísað er til tölvupósts frá nefndasviði Alþingis, dags. 27. janúar sl., þar sem óskað er eftir umsögnum um ofangreint mál.

Frumvarpið er lagt fram að beiðni Sambands íslenskra sveitarfélaga og Samorku, samtaka orku- og veitufyrirtækja. Sambandið styður eindregið að frumvarpið verði að lögum enda mun það stuðla að því að treysta tekjuöflun fráveitna og eyða ákveðinni óvissu um heimildir sveitarfélaga til gjaldtöku.

Meginmarkmið frumvarpsins er að skýra og treysta grundvöll þeirrar álagningar fráveitugjalds sem þegar fer fram á vegum fráveitna sveitarfélaga. Gengið er út frá því að þegar fráveita hefur lokið skyldum sínum varðandi tengingu heimæðar sé fyrst heimilt að hefja innheimtu fráveitugjalds og taki til allra mannvirkja innan lóðar. Þó er gert ráð fyrir að tiltekið mannvirki á fasteign geti fengið undanþágu frá fráveitugjaldi, enda sýni eigandi fram á að það geti ekki tengst fráveitu vegna landfræðilegra eða tæknilegra ástæðna eða vegna eðlis mannvirkisins.

Tilfni frumvarpsins er að Hæstiréttur dæmdi í máli nr. 613/2013 frá 6. febrúar 2014 að óheimilt væri að innheimta fráveitugjald af húsum á fasteign sem ekki voru tengd fráveitukerfi sveitarfélags. Enn fremur kom fram í dómnum að 1. mgr. 14. gr. laga nr. 9/2009 fæli í sér að um fráveitugjöld færi samkvæmt þeim lögum og reglum sem um þjónustugjöld gilda. Af því leiddi að gjaldið yrði ekki lagt á nema að gjaldandi fengi þá þjónustu sem til gjaldtökunnar svaraði. Í þessu tilliti má einnig sjá dóma Hæstaréttar Íslands nr. 396/2013 og nr. 397/2013.

Eins og rakið er í greinargerð með frumvarpinu sýnir framangreind dómaframkvæmd að ákvæði laga nr. 9/2009, um uppbyggingu og rekstur fráveitna, eru ekki nógu skýr hvað varðar andlag gjaldtökuheimilda fráveitna. Niðurstaða dómsins vinnur gegn markmiðum laga nr. 9/2009. Fráveitur eru eitt af grunnkerfum allra byggðakjarna. Uppbygging þeirra er fjármögnuð af þjónustutekjum og almennu skattfé og því er óeðlilegt að einstakir fasteignaeigendur geti ákveðið sjálfir hvort þeir tengist fráveitu og greiði lögboðin gjöld vegna aðgangs að fráveitu.

Starfsemi fráveitna á að tryggja meðhöndlun frárennslis sem er forsenda almenns heilbrigðis og öryggis íbúa. Sveitarfélög gegna skyldum varðandi uppbyggingu og rekstur fráveitna hér á landi. Óljóst lagaumhverfi varðandi gjaldtökuheimildir fráveitna veldur hættu á tekjutapi þeirra en jafnframt er

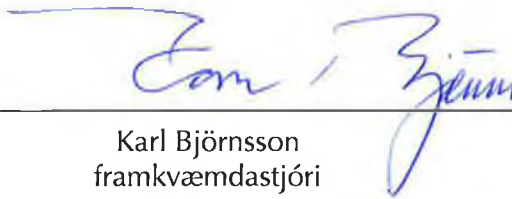

Það markmið lagabreytingarinnar að tryggja heilnæmt umhverfi með því að allar fasteignir á starfssvæði fráveitna verði tengdar við fráveitukerfi nema sýnt sé fram á að ómöguleiki sé til staðar vegna landfræðilegra eða tæknilegra ástæðna eða vegna eðlis mannvirkisins.

Með framlagningu frumvarpsins er leitast við að eyða þeim vafaatriðum um framkvæmd laganna sem fram koma í dómaframkvæmd. Þar sem einkaréttur sveitarfélaga til reksturs fráveitu, m.a. í þéttbýli, er fyrir hendi verður til að mynda ekki valkvætt fyrir eigendur hvort skólpi sé veitt í fráveitu sveitarfélagsins eða meðhöndlað á annan hátt. Þannig mun fyrirhuguð lagabreyting styrkja rekstrargrundvöll fráveitna og stuðla að því að sveitarfélög geti sinnt enn betur þeirri skyldu að skólpi sé safnað, meðhöndlað og hreinsað á kerfisbundinn hátt með samræmdum hætti í samræmi við ákvæði reglugerðar um fráveitur og skólp.

Þá er lögð til breyting sem snýr að skyldu sveitarfélags til að yfirtaka tengingu frá fráveitu frá safnkerfi að lóðamörkum sveitarfélags. Verði frumvarpið að lögum verður viðkomandi sveitarfélagi eingöngu skylt að yfirtaka eina tengingu við fráveitu frá safnkerfi í stað ótilgreinds fjölda í núgildandi lögum.

Virðingarfyllt
SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Karl Björnsson
framkvæmdastjóri